

GODIŠNJAK 2022.

JAVNA USTANOVA
AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

GODIŠNJAK 2022.

JAVNA USTANOVA
AGENCIJA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Javna ustanova Agencija za upravljanje
zaštićenim prirodnim vrijednostima na
području Osječko – baranjske županije

GODIŠNJAK 2022.

Županijska 4/III
31000 Osijek, Hrvatska
Telefon: +385 31 488 – 061
E – mail: info@obz-zastita-priode.hr
www.obz-zastita-priode.hr

UPRAVNO VIJEĆE

Predsjednica upravnog vijeća:
Mateja Matas, mag.iur.

Članovi upravnog vijeća:
Andreja Mađarević Bilić, dipl. iur.
izv. prof. dr.sc. Dinko Jelkić
Boris Peić, dipl. iur.
Mario Spajić, dipl. ing. građ.

RAVNATELJ

Igor Ružička, dipl.iur.

GODIŠNJAK IZRADILI

Željka Vrebac, dipl.ing.
Tomislav Mandir, mag.biol.

Spomenik prirode Biljsko groblje

Javna ustanova za zaštitu prirode Osječko – baranjske županije

Zastitapriodeobz

O NAMA

Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko - baranjske županije osnovana je 19.12.2005. godine temeljem Odluke o osnivanju Javne ustanove Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području OBŽ („Županijski Glasnik“ br. 1/06.).

Javna ustanova obavlja djelatnosti zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih dijelova prirode na području Osječko-baranjske županije u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode na zaštićenim područjima.

Na području Osječko baranjske županije Zakonom je zaštićeno 18 područja, u šest kategorija zaštite (park prirode, posebni rezervat, regionalni park, značajni krajobraz, spomenik parkovne arhitekture i spomenik prirode). Javna ustanova upravlja sa 16 od 18 zaštićenih područja i to sa jednim posebnim ornitološkim rezervatom, jednim regionalnim parkom (sukladno mjesnoj nadležnosti), jednim značajnim krajobrazom, jednim spomenikom prirode i 12 spomenika parkovne arhitekture. JU također upravlja sa 14 područja ekološke mreže. Parkom prirode i posebnim zoološkim rezervatom Kopački rit upravlja Javna ustanova Park prirode Kopački rit.

ZAŠTIĆENA PODRUČJA:

- Posebni ornitološki rezervat Podpanj
- Regionalni park Mura – Drava
- Spomenik prirode Biljsko groblje
- Značajni krajobraz Erdut
- Bilje - Park Eugena Franje Savoye i Piemonta
- Čepin - Park oko dvorca Adamovich u Čepinu
- Dalj - Park uz Patrijaršiju
- Donji Miholjac - Park oko dvorca Hillebrand – von Prandau i Mailath
- Đakovo – Strossmayerov perivoj
- Đakovo - Mali park
- Kneževo - Park Marije Christine
- Našice – Veliki park
- Osijek - Park kralja Petra Krešimira IV.
- Osijek - perivoj kralja Tomislava
- Tenja - park oko dvorca
- Valpovo - perivoj oko dvorca Norman i Prandau Mailath

SADRŽAJ

Zimsko prebrojavanje ptica (IWC) 2022.....	5
Prva dionička radionica i Druga Interna radionica za izradu Plana upravljanja Lonđa, Glogovica, Breznica.....	6
Prva dionička radionica za izradu Plana upravljanja ekološkom mrežom Biljsko groblje, Bistrinci i Petrijevci.....	6
Međunarodni dan vlažnih i močvarnih staništa „Očuvanje vlažnih staništa – za ljude i prirodu“	7
Druga dionička radionicu za izradu Plana upravljanja Dunav – Vukovar	8
Svjetski dan divljih vrsta „Oporavak ključnih vrsta za obnovu ekosustava“	8
Treća dionička radionica za izradu Plana upravljanja Regionalnim parkom Mura-Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže	9
Radionica povodom obilježavanja Svjetskog dana šuma i Svjetskog dana voda.....	10
Monitoring crne žune (<i>Dryocopus martius</i>)	10
LifelineMDD – Nacionalni trening u Varaždinu.....	11
Dan planeta Zemlje „Uložimo u našu Zemlju“.....	12
Zemlja bez plastike	12
Radionica za izradu biljnog terarija PLANET	13
SVJETSKI DAN PTICA SELICA – Izložba fotografija ptica Tomislava Mandira	14
Voda je resurs bez koga se ne može, čuvajmo okoliš i vodu!	15
Na Svjetski dan okoliša – akcija čišćenja osječke Promenade.....	16
Radionica „Šumarstvo“ i „Vodno gospodarstvo“ u svrhu izrade Plana upravljanja 007	17
Radna grupa za poljoprivredu, lov i ribolov	18
Druga dionička i interna radionica za izradu Plana upravljanja područjima ekološke mreže Biljsko groblje, Bistrinci i Petrijevci.....	19
Srce Dunava – Kopački rit – RIVERSIDE.....	20
Odabir najbolje fotografije „Srce Dunava“	21
Srce Dunava – Zabavni programi, radionice i degustacije.....	23
Monitoring vidre i lisanke na području Breznice	24
Svjetski dan roda.....	25
Monitoring šišmiša Duboševica	26
Noć šišmiša u Kopačkom ritu.....	27
Međunarodni dan rijeke Drave „Tri grada jedna rijeka“.....	28
XVI. Skup stručnih službi u Dubrovačko-neretvanskoj županiji	30
Svjetski dan ptica selica	31

Plastic Free Zone - Zamislimo život bez plastike	32
Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja područjima ekološke mreže Biljsko groblje, Bistrinci, Petrijevcima i Spomenikom prirode Biljsko groblje.....	32
Danubeparks volonterska akcija	33
Druga dionička radionica u sklopu izrade Plana upravljanja područjem ekološke mreže Lonča, Glogovica, Breznica	34
Volonterska akcija mreže zaštićenih područja na Dunavu DANUBEPARKS pod nazivom 4th Danube Volunteers Day.....	34
„Suživot s Dabrom“ – radionica u sklopu LIFE BEAVER projekta Prezentacijsko posjetiteljski centar „Tikveš“	35
Podjela Novogodišnjih kalendara „Živjeti s Dravom“ 2023 godine.....	36
Božićni tramvaj - "Čarobni svijet biljaka"	36

Zimsko prebrojavanje ptica (IWC) 2022.

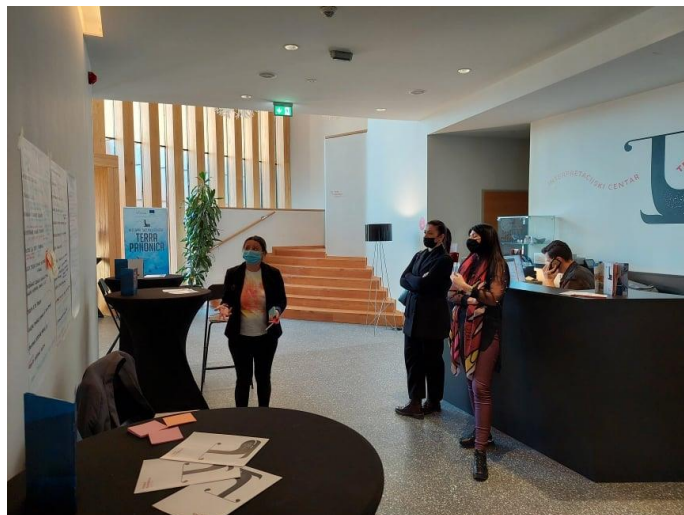
International Waterbird Census (IWC) dugogodišnji je projekt svjetskog prebrojavanja ptica vodarica kojeg organizira Wetlands International, svjetska organizacija za zaštitu močvarnih područja.

Cilj mu je postizanje boljeg razumijevanja ugroženosti vrsta i njihovih staništa kroz kontinuirano praćenje brojnosti ptica na vodenim površinama. Vodarice su sve ugroženija skupina ptica, prvenstveno zbog uništavanja močvarnih staništa širom svijeta. Uspoređivanje brojnosti iz prethodnih godina procjenjuje se status populacija i pojedinih vrsta. Na osnovi tih podataka planira se zaštita vrsta i njihovih staništa. Siječanj je pogodan za prebrojavanje vodarica jer se smatra da su do tada sve ptice vodarice na svojim zimovalištima, gdje im je koncentracija najveća, a nisu još započele proljetnu migraciju. Ovo je najstariji i najveći program monitoringa bioraznolikosti na svijetu, te ujedno i najveći projekt građanske znanosti. Provodi se od 1967., a Hrvatska u njemu sudjeluje od 1982.

Prva dionička radionica i Druga Interna radionica za izradu Plana upravljanja Lonđa, Glogovica, Breznica

U petak, 21. siječnja u interpretacijskom centru Terra Panonica u Pleternici održana je prva dionička radionica za izradu Plana upravljanja ekološkom mrežom Lonđa, Glogovica, Breznica. Pri izradi ovog plana sudjeluju Javne ustanove iz tri županije: Osječko-baranjske, Požeško-slavonske i Brodsko-posavske. Na radionici s dionicima se raspravljalo o vrijednostima i snagama područja, pritiscima i prijetnjama te su se revidirali opći ciljevi i vizija područja.

U petak, 21. siječnja u interpretacijskom centru Terra Panonica u Pleternici održana je prva dionička radionica za izradu Plana upravljanja ekološkom mrežom Lonđa, Glogovica, Breznica. Pri izradi ovog plana sudjeluju Javne ustanove iz tri županije: Osječko-baranjske, Požeško-slavonske i Brodsko-posavske. Na radionici s dionicima se raspravljalo o vrijednostima i snagama područja, pritiscima i prijetnjama te su se revidirali opći ciljevi i vizija područja.

Prva dionička radionica za izradu Plana upravljanja ekološkom mrežom Biljsko groblje, Bistrinci i Petrijevci

Međunarodni dan vlažnih i močvarnih staništa „Očuvanje vlažnih staništa – za ljude i prirodu“

2. veljače 2022. godine na Pravnom fakultetu u Osijeku organizirano je obilježavanje Međunarodnog dana vlažnih i močvarnih staništa kako bi naglasili važnost močvara, posebno kao staništa ptica močvarica. Djelatnici stručne službe JU OBŽ, JUPP Kopački ritom i članovi HDZPP-a su iznijeli rezultate tradicionalnog zimskog prebrojavanja ptica vodarica (IWC) na području Osječko-baranjske županije i posebno za PP Kopački rit koji je jedino ramsarsko područje u Osječko-baranjskoj županiji. Upravo zbog toga je važan datum obilježavanja vlažnih staništa upravo jer je 2.2. 1971. potpisana Ramsarska konvencija koja za cilj ima očuvanje i zaštitu močvarnih područja koja su od presudne važnosti za opstanak brojnih biljnih i životinjskih vrsta. Države potpisnice konvencije se obvezuju na očuvanje močvarnih staništa na vlastitom teritoriju.

Ukupno smo obišli 20 lokacija i djelatnici stručne službe i članovi HDZPP-a su prebrojali 22 944 ptice, a stručna služba JUPP Kopački rit zajedno s članovima HDZPP-a su prebrojali 35.397 ptica.

Od zanimljivih tema bilo je i predstavljanje projekta WetlandRestore – Obnova vlažnih staništa u srednjem Podunavlju kojeg su predstavili članovi Udruge za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek i Udruga studenata biologije ZOA predstavili su rezultate ornitofaune na području ZOO vrta Osijek.

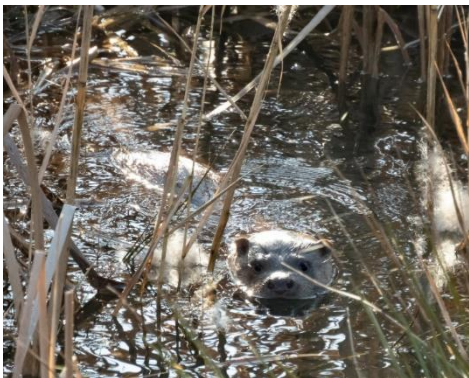
Druga dionička radionicu za izradu Plana upravljanja Dunav – Vukovar

15.2.2022. u Dalju u restoranu „Stari Mlin“ održana je druga dionička radionicu za izradu Plana upravljanja pod šifrom 009 za područje ekološke mreže Dunav -Vukovar, posebni rezervat Vukovarske Dunavske ade, spomenik prirode Gorjanovićeve praporni profil u Vukovaru te značajni krajobraz Erdut koji JU za zaštitu prirode Osječko-baranjske županije izrađuje zajedno s JU za zaštitu prirode Vukovarsko-srijemske županije.

Ciljevi ove radionice bili su predstavljanje i revidiranje tema, podtema i općih ciljeva plana upravljanja, upoznavanje s ciljevima i mjerama očuvanja vrsta i stanišnih tipova ekološke mreže Natura 2000, prikupljanje prijedloga aktivnosti upravljanja za odabrane teme plana upravljanja.

Svjetski dan divljih vrsta „Oporavak ključnih vrsta za obnovu ekosustava“

Ujedinjeni narodi u prosincu 2013. godine proglasili su 03. ožujka Svjetskim danom divljih vrsta. Od tada ovaj dan obilježava se svake godine u cijelom svijetu s ciljem edukacije javnosti o sveukupnoj raznolikosti biljnih i životinjskih vrsta na Zemlji, te podizanja svijesti o potrebi i važnosti njihova očuvanja, kao i sve raširenijem problemu ilegalne trgovine divljim vrstama.

Gubitak biološke raznolikosti, vrsta, staništa i ekosustava predstavlja egzistencijalnu prijetnju životu na Zemlji. Ljudi se posvuda oslanjaju na zdrave i funkcionalne ekosustave i usluge koje oni besplatno pružaju. Te usluge omogućavaju naše postojanje i o njima ovisi zadovoljavanje naših potreba, kvaliteta naših života kao i ekonomske mogućnosti.

Ove godine Svjetski dan divljih životinja nosi snažnu poruku o važnosti zdravih ekosustava i poziva da se preokrene sudbina najugroženijih vrsta, podrži obnova njihovih staništa i cijelih ekosustava te promovira njihovo održivo korištenje od strane čovječanstva.

EU je kroz Strategiju za bioraznolikost do 2030. godine pripremila ambiciozni i dugoročni plan za zaštitu prirode i zaustavljanje degradacije ekosustava, pa tako i onih slatkovodnih i morskih. Cilj je do 2030. godine uklanjanjem, prije svega, suvišnih prepreka te obnovom poplavnih područja i močvara, ponovno pretvoriti najmanje 25 000 km rijeka u rijeke slobodnog toka.

Od ambasadorskih vrsta izdvojit ćemo **vidru (*Lutra lutra*)** koja nam je i dio Plana upravljanja ekološke mreže (HR2001328) Lonča, Glogovica, Breznica. Rijeka Breznica smještena je na sjevernoj strani Dilj gore. Područje ekološke mreže proteže se od naselja Levanjska Varoš do Kondrića te je tok okružen poljoprivrednim površinama, a u manjim dijelom i šumskim staništima.

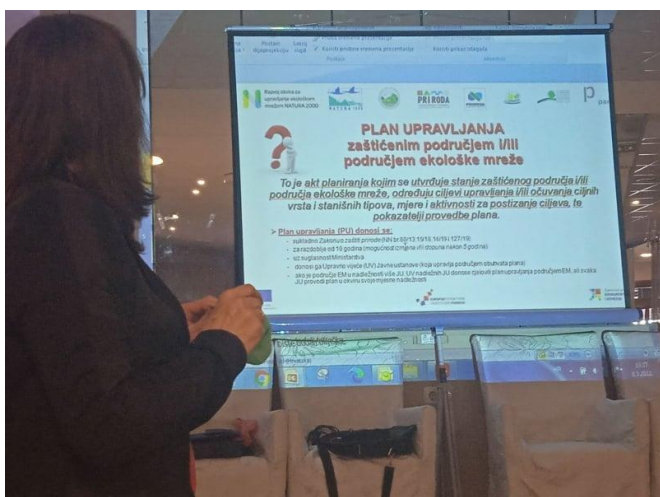

Treća dionička radionica za izradu Plana upravljanja Regionalnim parkom Mura-Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže

U utorak 08. ožujka 2022. g. održana je Treća dionička radionica za izradu Plana upravljanja Regionalnim parkom Mura-Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže (PU007 u Koprivnici).

Ciljevi radionice: Predstavljanje evaluacije stanja i općih ciljeva Plana upravljanja, predstavljanje ciljeva i mjera očuvanja ciljnih vrsta i staništa, prikupljanje prijedloga aktivnosti upravljanja za sve upravljačke teme.

Plan upravljanja Regionalnim parkom Mura-Drava i pridruženim zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže (PU007) izrađuje se za regionalni park, pridružena područja, te za područje ekološke mreže NATURA 2000 i to 8 (POVS) područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove i 4 (POP) područja očuvanja značajna za ptice.

Radionica povodom obilježavanja Svjetskog dana šuma i Svjetskog dana voda

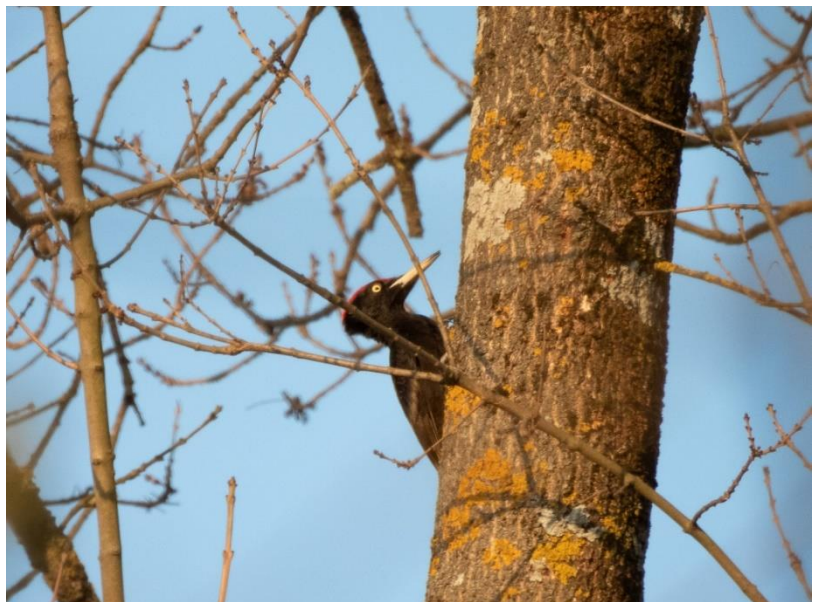
Prvi dan proljeća ujedno se slavi i kao Svjetski dan šuma koji se obilježava svake godine 21. ožujka, a dan poslije 22. ožujka obilježava se Svjetski dan voda.

Ove godine obilježili smo Svjetski dan šuma i voda s učenicima OŠ. Frana Krste Frankopana iz Osijeka koja je ujedno i eko škola. U organizaciji su nam pomogli studenti biologije Tvrtko Ćosić i Sara Ogrizek. Učenici su slušali kratko predavanje o važnosti šuma i voda, nakon toga smo igrali društvenu igru/kviz na temu života u šumama i vodama.

Djelatnici JU za zaštitu prirode OBŽ započeli su monitoring crne žune (*Dryocopus martius*) na području Regionalnog parka Mura - Drava koji se provodi tijekom ožujka i travnja. Crna žuna je najveća i najprepoznatljivija ptica iz porodice djetlovki u Hrvatskoj. Osim crne žune, zabilježene su i druge zanimljive vrste

Monitoring crne žune (*Dryocopus martius*)

LifelineMDD – Nacionalni trening u Varaždinu

Od 20. do 22. travnja 2022. u Varaždinu je održan trodnevni trening koji se provodi u sklopu projekta LifelineMDD. Osnovni cilj treninga je osposobiti polaznike za održavanje edukativnih programa u postojećim i budućim Školama uz rijeku (River school) s temom ekološke povezanosti, riječne dinamike i ciljevima rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav, kao područjima od međunarodnog značaja koji pružaju mogućnost očuvanja najvrjednijih prirodnih područja s jedne strane i razvojnih potreba lokalnih zajednica s druge strane.

Dan planeta Zemlje obilježava se 22. travnja diljem svijeta aktivnostima kojima se želi potaknuti ljude na akciju kako bi očuvali svoj dragocjeni dom, a ove godine slogan je „Uložimo u našu Zemlju“ s naglaskom na borbu protiv klimatskih promjena i ublažavanje njihovih posljedica.

Istaknuti ćemo važnost kukaca oprašivača:

Pčele i drugi kukci oprašivači ključni za naš ekosustav i bioraznolikost. Smanjenje broja oprašivača može dovesti do smanjenja, čak i gubitka, mnogih vrsta biljaka, kao i organizama koji izravno ili neizravno ovise o njima. Osim toga, smanjenje broja i raznolikosti oprašivača utječe na sigurnost hrane i nosi sa sobom potencijalne gubitke poljoprivrednih prinosa. O pčelama i njihovom oprašivanju ovisi čak jedna trećina sve hrane, dakle svaki naš treći zalogaj, a zaslužne su i za očuvanje bioraznolikosti samoniklih biljaka u prirodi.

Dan planeta Zemlje „Uložimo u našu Zemlju“

Zemlja bez plastike

Učenici Škole primijenjene umjetnosti i dizajna iz Osijeka izradili su kreativne instalacije u obliku papirnatih vrećica koje će služiti za odlaganje plastičnih boca. Instalacije će biti izložene u knjižnici na Pravnom Fakultetu Osijeku/Zelena pravna klinika, u holu osnovnih eko škola OŠ Bilje i OŠ Frana Krste Frankopana iz Osijeka.

Radionica za izradu biljnog terarija PLANET

Povodom Dana planeta Zemlje održana je radionica za izradu biljnog terarija PLANET koju je predvodila Valentina Pop predsjednica udruge Moss art.

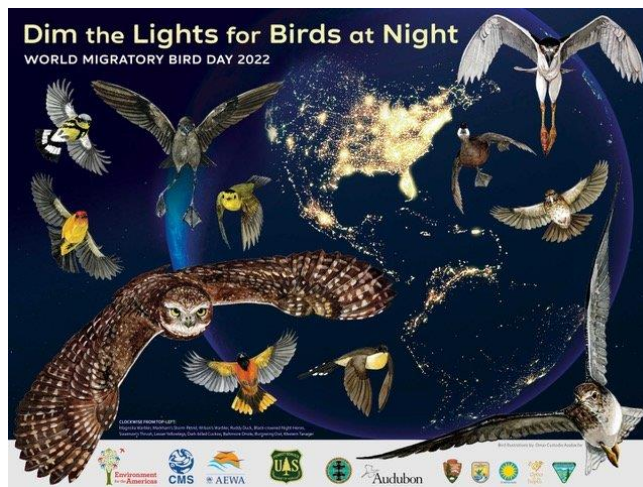
Biljni terarij ili vrt u boci je minijturni vrt koji raste unutar staklene posude. Pri izradi je važno odlučiti o vrsti terarija. Postoje otvoreni terariji (za uzgoj sukulenata i kaktusa) i zatvoreni terariji (za biljke koje vole dosta vlage). Pri odabiru biljaka za terarij, potrebno je uskladiti veličinu biljke, te njezinu potrebu za prostorom. Preporučuje se odabir manjih biljaka, te onih koje neće prerasti prostor unutar staklene posude. Kako bi terarij izgledao što ljepši i bogatiji, biraju se biljke različite visine, oblika i boje. Za veći efekt dodaje se mahovina, mala paprat i sjemenke trave. Od mesoždernih biljaka može se uzgajati venerina muholovka (*Dionaea muscipula*), biljke rodova Drosera i Pinguicula. Od tropskih biljaka mogu se uzgajati fitonija (*Fittonia verschaffeltii*), afrička ljubičica (*Saintpaulia*), te peperomija (*Peperomia caperata* 'Variegata').

SVJETSKI DAN PTICA SELICA – Izložba fotografija ptica Tomislava Mandira

Povodom svjetskog dana ptica selica na Vodenici u Osijeku održala se izložba fotografija ptica selica i stanicarica koje možemo vidjeti na području Osječko – baranjske županije čiji je autor biolog Tomislav Mandir naš asistent za izradu planova upravljanja za zaštićena područja i područja ekološke mreže Natura 2000. Tomislav se dugi niz godina bavi ornitologijom, još za vrijeme studentskih dana. Voli se kretati po prirodi kad god ima priliku i uvijek je s njim fotoaparat. Neke od mnogobrojnih fotografija izložio je na Vodenici za sve posjetitelje.

Ovogodišnja tema Dana ptica selica je svjetlosno onečišćenje i obilježava se pod motom: „Zbog ptica noću prigušite svjetla!“ Cilj je svratiti pozornost na svjetlosno onečišćenje koje osim što jako negativno djeluje na migratorne životinjske vrste, ima negativan učinak i na ljudsko zdravlje.

U organizaciji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek i Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek danas (19. svibnja 2022. godine) otvorena je 9. Međunarodna konferencija „Voda za sve“. Uz Osječko-baranjsku županiju kao glavnog pokrovitelja, pokrovitelji Konferencije su zastupnica u Europskom parlamentu Sunčana Glavak, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo poljoprivrede, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska akademija tehničkih znanosti, Vukovarsko-srijemska županija i Grad Osijek.

Sudionike ovog međunarodnog znanstveno-stručnog skupa pozdravili su župan Ivan Anušić, zamjenik gradonačelnika Grada Osijeka Dragan Vulin te državni tajnik u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja Marko Šiljeg. Hrvatska je po bogatstvu voda na četvrtom mjestu u Europi, a po kvaliteti gotovo na vrhu, pa smo na 9. Međunarodnu konferenciju „Voda za sve“ pozvali uvažene znanstvenike i stručnjake koji će nam prezentirati najnovije spoznaje, znanja i tehnologije kako na što kvalitetniji i ekološki prihvatljiviji način gospodariti vodama.

Glavne teme konferencije su podzemne vode, racionalno gospodarenje vodama u poljoprivredi te gospodarenje vodama u RH danas i ubuduće – kazala je prof. dr. sc. Mirna Habuda-Stanić, predsjednica Organizacijskog odbora Konferencije „Voda za sve 2022.“.

Državni tajnik Marko Šiljeg istaknuo je kako su ulaganja u v–dno-komunalni sektor u Hrvatskoj – odnosno da bi se parametri vode za piće, otpadnih i podzemnih voda doveli na standarde koje propisuju europske direktive o vodama – vrijedna kao izgradnja 11 peljeških mostova. Posebno je naglasio kako smo zavaljujući znanju hrvatskih stručnjaka i Vodovoda-Osijek došli do rješenja da prirodnog arsena praktično nema u vodi.

Prema kapacitetima, potencijalima, rezervama i uopće stanju voda možemo biti zadovoljni ukupnim stanjem voda na području Osječko-baranjske županije. Dvije velike rijeke, Dunav i Dravu, te niz manjih rijeka, akumulacija i jezera koje ima OBŽ su dostatne za funkcioniranje poljoprivrede i životne potrebe građana. Međutim, kada govorimo o zaštiti voda tu možemo i moramo napraviti puno više. Pokrivenost kanalizacijskom mrežom je vrlo dobra, što je važno i za zaštitu voda, no imamo industrijska i druga zagađenja koja su svakodnevna, između ostalih i kod korištenja pesticida, herbicida i drugih sredstava u poljoprivredi, na što moramo paziti jer utječe i utjecat će na kvalitetu naše vode. Na to moramo paziti te se bolje ekološki ponašati prema prostoru na komu živimo i na taj način ćemo sačuvati vodu. Voda je budućnost, kao i sustavi navodnjavanja koje radimo, a znamo da zbog klimatskih promjena u svijetu, pa i u Hrvatskoj ima sve manje vode i stoga moramo voditi brigu o budućnosti. Ako se za budućnost budemo sada pripremali, sigurno ćemo je dočekati spremno, a ako se budemo ponašali kao da je voda ovdje prisutna sama po sebi, onda u budućnosti nećemo imati dobru situaciju. Voda je resurs bez koga se ne može i zato moramo čuvati okoliš, a time i vodu – poručio je župan Ivan Anušić.

Voda je resurs bez koga se ne može, čuvajmo okoliš i vodu!

Na Svjetski dan okoliša – akcija čišćenja osječke Promenade

Izvršnoj akciji „Od izvora do mora“ koju je pokrenuo Jutarnji list s partnerima Konzumom i Coca colom, pridružila se i Osječko-baranjska županija.

Na Svjetski dan okoliša 5.lipnja 2022. počelo je čišćenje osječke Promenade, jedne od najdražih šetnica mnogih stanovnika i posjetitelja Osijeka. Akciji su se pridružili i volonteri Izviđačkog kluba Javor. U akciji čišćenja prikupljeno je više od 110 kilograma otpada, koji je nakon akcije zbrinut na odgovarajući način. Istoga dana u sklopu projekta Od izvora do mora, u organizaciji lokalnih i izviđačkih udruga, održano je i šest manjih ekoloških akcija čišćenja diljem Hrvatske u Valpovu, Bjelovaru, na Čiovu, Karlovcu, Varaždinu i Zagrebu u kojima je prikupljeno gotovo pet tona otpada.

Grad Osijek, koji se također pridružio akciji, prošle je godine proglašen kao hrvatski Eko - City.

Do te vrijedne titule nismo došli slučajno. Na njoj sam, prije svega, zahvalan sugrađanima koji marljivo prikupljaju i odvajaju otpad. Grad Osijek je prvi od velikih gradova koji je prešao 50% u odvojenom prikupljanju otpada (trenutačno smo na 51,9 %). Imamo čak 4 reciklažna dvorišta čime smo među prvima u Hrvatskoj ispunili i tu zakonsku obvezu. Osijek ima i svoju kompostanu, gradimo najsuvremeniji pročistač otpadnih voda, obnavljamo bazene na Copacabani čija se voda više neće ispuštati u Dravu. Osijek je doista zeleni grad – rekao je gradonačelnik Ivan Radić.

Goran Ogurlić, glavni urednik Jutarnjeg lista, koji je partner i suorganizator ovogodišnjeg projekta Od izvora do mora rekao je kako je ekologija tema oko koje je Jutarnji list kao medij izrazito strastven, a projekt Od izvora do mora prilika je da osim vrhunskim sadržajem – riječima, fotografijama i video priložima – promjenu napravimo i na terenu. Nakon iznimno uspješne prošle godine, u ovogodišnje izdanje ulazimo s još većim entuzijazmom.

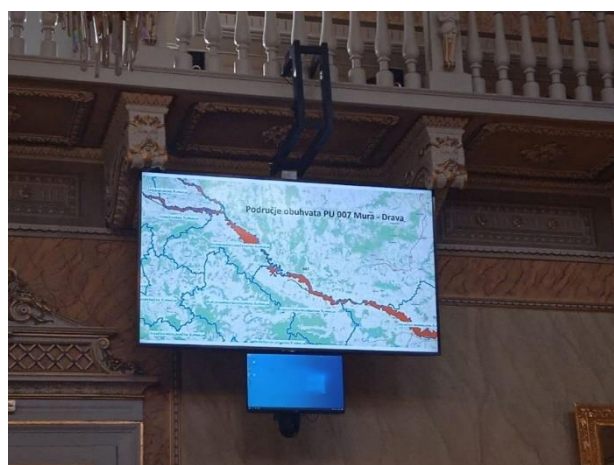
Akcija je krenula u Osijeku, a tijekom lipnja se nastavlja i u drugim gradovima Hrvatske.

23.5. u velikoj vijećnici Osječko – baranjske županije održana su 2 tematska sastanka radnih grupa za „Šumarstvo“ i „Vodno gospodarstvo“ u svrhu izrade Plana upravljanja Regionalnim parkom Mura – Drava i pridruženim zaštićenim i područjima ekološke mreže (PU 007). Ciljevi sastanaka bili su definirati pritiske i prijetnje na temu šumarstva i vodnog gospodarstva, raspraviti mogućnosti uključivanja sektora šuma i gospodarenja vodama u provedbu Plana upravljanja 007. Zahvaljujemo se svim dionicima koji su aktivno sudjelovali i doprinijeli procesu izrade Plana upravljanja.

Radionica „Šumarstvo“ i „Vodno gospodarstvo“ u svrhu izrade Plana upravljanja 007

Radna grupa za poljoprivredu, lov i ribolov

U sklopu izrade Plana upravljanja RP Mura-Drava (PU 007) održao se radni sastanak za grupe poljoprivrede, lov i ribolov u Noskovicima (JU VPŽ). Uz stručnjake za planiranje i facilitaciju, na sastanku su bili prisutni djelatnici javnih ustanova koji upravljaju područjem regionalnog parka iz Osječko-baranjske, Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije, te dionici relevantni za poljoprivredu, lov i ribolov. Na sastanku smo definirali pritiske i prijetnje, te smo zajedno s dionicima revidirali predložene aktivnosti s prethodno održanih dioničkih radionica. Dionici su komentirali prijedloge općih i posebnih ciljeva te aktivnosti vezane za poljoprivredu, lov i

09. lipanja 2022. u Kulturnom centru Bilje održana duga dionička radionica za izradu Plana upravljanja područjima ekološke mreže Biljsko groblje, Bistrinci i Petrijevci te Spomenikom prirode Biljsko groblje (PU 077). Ciljevi ove radionice obuhvaćali su prikupljanje komentara na opis područja i evaluaciju stanja; prikupljali su se prijedlozi aktivnosti upravljanja te identifikacija suradnika i potencijalnih izvora financiranja. Završni dio radionice predviđen je za prioritizaciju aktivnosti koje će biti uključene u plan. Radionica je uključivala raspravu o doprinosu svih dionika u očuvanju područja. Dionici su kroz metodu grupnog rada imali priliku dati svoj prijedlog aktivnosti kako bi trebalo upravljati područjem obuhvaćenim planom upravljanja, predlagali su s kime je potrebno surađivati pri provedbi plana te koji su izvori financiranja aktivnosti. Slijedi pisanje završne verzije Plana upravljanja koji će u 9. mjesecu biti predstavljen na javnoj raspravi.

Druga dionička i interna radionica za izradu Plana upravljanja područjima ekološke mreže Biljsko groblje, Bistrinci i Petrijevci

Srce Dunava – Kopački rit – RIVERSIDE

Javna ustanova za zaštitu prirode OBŽ i JUPP Kopački rit zajedničkim snagama obilježili su Međunarodni dan Dunava koji se u svim podunavskim zemljama 29. lipnja, a obilježen je u 02. srpnja 2022. godine sa zanimljivim sadržajem. Predstavljanjem projekata, radionicama, degustacijama jela, glazbenim programom, foto izložbom i odabirom najbolje fotografije.

Javna ustanova za zaštitu prirode OBŽ predstavila je svoj dvogodišnji prekogranični projekt Riverside.

Projekt se financira u sklopu Interreg V-A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014. – 2020., ukupne je vrijednosti 954.250,40 eura, od čega je udio Europske unije 85 %, odnosno 811.112,83 eura.

Nositelj projekta je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravске županije. Iz Republike Hrvatske još su četiri partnera: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije, Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Osječko-baranjske županije, a iz Mađarske dva: Nacionalni park Dunav-Drava i Županija Zala.

Do 31. kolovoza 2022. godine predviđena je provedba niza aktivnosti sa zajedničkim ciljem razvoja i zaštite Prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav. Tijekom posljednjih 8 godina ostvareno je izvrsno hrvatsko-mađarsko partnerstvo vezano uz obnavljanja staništa, revitalizacije krajolika, obrazovanje i razvoj eko-turizma. Iznimna vrijednost Natura 2000 vrsta i staništa u ovom je projektu okupila sedam javnih tijela nadležnih za očuvanje prirode u dvije zemlje koji će istraživati određene vrste i staništa, poboljšati njihov ekološki status te predstaviti i promovirati područje Prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav s ciljem podizanja svijesti javnosti o važnosti očuvanja ovog značajnog zaštićenog područja. Prekograničnom suradnjom provest će se zajedničko istraživanje usmjereno na odabrane Natura 2000 vrste poput vretenaca (Odonata), tulara (Trichoptera), vodencvjetokriša (Ephemeroptera), kornjaša (Coleoptera), potom rijetkih i ugroženih vrsta vaskularne flore, vodozemaca, sisavaca, riba, gljiva i ptica, od kojih se osobito ističe orao štekavac (*Haliaeetus albicilla*). Osim za primjenu direktnih mjera zaštite navedenih vrsta i njihovih staništa, rezultati dobiveni istraživanjem uklopit će se u dokument Joint nature Conservation management policy koji se projektom Riverside izrađuje s ciljem što uspješnijeg dugoročnog održivog upravljanja Prekograničnim rezervatom biosfere Mura-Drava-Dunav.

Odabir najbolje fotografije „Srce Dunava“

Povodom Međunarodnog dana Dunava Javna ustanova Parka prirode Kopački rit u suradnji s Javnom ustanovom za zaštitu prirode Osječko-baranjske županije raspisala je i provela foto natječaj „Srce Dunava“.

Cilj foto natječaja je pokazati ljepotu rijeke Dunav i njegovih pritoka kao i Parka prirode Kopački rit, te na taj način osvijestiti potrebu bolje zaštite i osigurati održivi razvoj Europske Amazone.

Zadatak natječaja je fotografiranje rijeke Dunav, njegovih pritoka i Kopačkog rita.

Povjerenstvo za odabir fotografija je napravilo selekciju i odabir najboljih fotografija koje su bile izložene na obilježavanju Međunarodnog dana Dunava (subota) 02.srpnja 2022. u Parku prirode Na temelju glasanja posjetitelja izložbe, odabrane su 3 pobjedničke fotografije sa sljedećim nagradama:

Prvo mjesto – Foto safari u Kopačkom ritu za 2 osobe u trajanju 2 sata i ručak za 2 osobe – ANKICA MOLAR

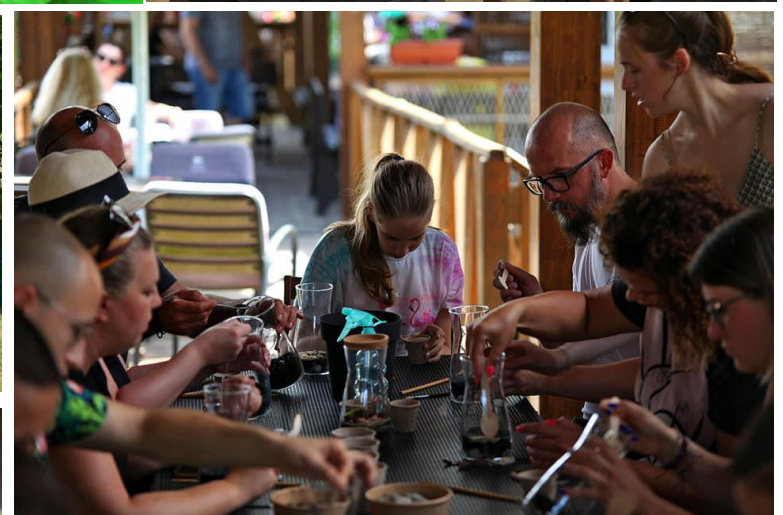
Drugo mjesto – Obiteljski izlet čamcem u Kopačkom ritu u trajanju 1 sat (do 6 osoba) – DAMIR RAJLE

Treće mjesto – Obiteljski obilazak novog Prezentacijsko-edukacijski centar Tikveš (4 osobe) – ANDRIJANA JOZANOVIĆ

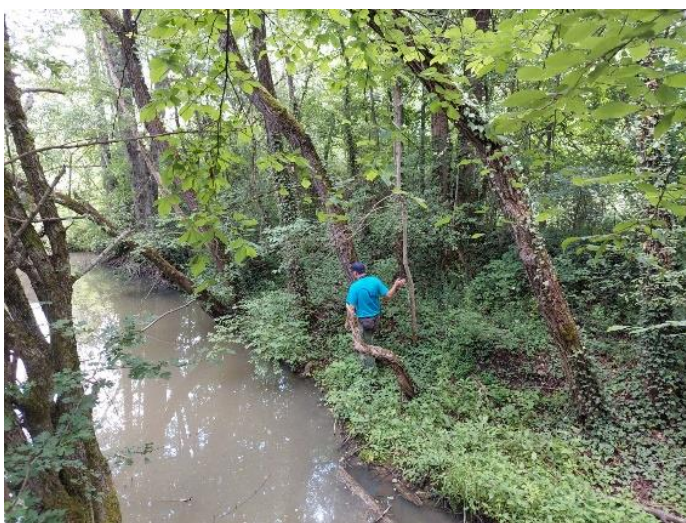
Srce Dunava – Zabavni programi, radionice i degustacije

Monitoring vidre i lisanke na području Breznice

Uz vidru (*Lutra lutra*), područje ekološke mreže na rječici Breznici od Levanjske Varoši do naselja Kondrić za ciljnu vrstu ima i jednog školjkaša, običnu lisanku (*Unio crassus*).

U sklopu izrade Plana upravljanja za ovo područje angažirani su dodatni stručnjaci za vrste Vlatko Rožac i Momir Paunović s kojima smo obišli spomenuto područje te utvrdili stanje vodotoka i postojeće negativne utjecaje na lisanku kako bi mogli planirati aktivnosti, ciljeve i mjere očuvanja za ovu vrstu, a za vidru smo našli tragove: otiske šapa, izmet, puteve kroz vegetaciju koje koristi kako bi došla do vode. Možemo zaključiti kako je Breznica pravi raj za vidru dok lisanka nije pronađena. Na temelju zabilježenih podataka planirat će se aktivnosti za Plan upravljanja ovim područjem koje će Javna ustanova provoditi idućih 10 godina.

Svjetski dan roda

Dan roda u Hrvatskoj obilježava se na današnji dan, 24. kolovoza. U Osječko-baranjskoj županiji postoje dvije predstavnice vrsta iz porodice roda. Bijela roda (*Ciconia Ciconia*) i crna roda (*Ciconia nigra*).

Bijela roda (*Ciconia ciconia*) je najpoznatija u našim krajevima. Možemo ju često vidjeti na krovovima kuća, električnim stupovima, močvarama, livadama i pašnjacima. U Hrvatskoj bijela roda obitava u riječnim dolinama Save, Drave, Dunava, Kupe, Lonje i Česme jer lovi živi plijen - vodozemce, gmazove, kukce i male sisavce. Rode su selice i u proljeće mužjak prvi dolazi saviti gnijezdo. Vjerne su svojim gnijezdima. Mužjaci se sa selidbe obično prvi vraćaju na prošlogodišnja uspješna gnijezda i prihvaćaju prvu ženku koja im se tamo pridruži. Tijekom jedne sezone gniježđenja parovi su uglavnom monogamni. Rodino gnijezdo jedno je od većih među pticama. Imaju jedno leglo godišnje, a ženka u prosjeku snese od 3 do 5 jaja. Mladunci spolnu zrelost postižu nakon 3 do 4 godine. Na jesen rode odlaze na zimovanje u Afriku i Indiju, iako neke prezimljuju i na jugu Europe. Po prirodi su blage i zato što biraju naselja za gniježđenje, ljudi ih vole. No, upravo je čovjek uzrokovao određene poteškoće ovim pticama – radi razvoja poljoprivrede kroz povijest isušio je vlažne livade i poplavna područja koja su njihova prirodna staništa. Zbog toga im najviše pogoduje očuvanje ruralnih područja kao i očuvanje tradicionalne poljoprivrede.

Za razliku od bijele rode, crna roda (*Ciconia nigra*) manje je društvena ptica koja gnijezdo savija duboko u šumi. Uglavnom preferira prostrane šume i duga visoka stabla na kojima savija svoje ogromno gnijezdo. Hrani se uz potoke, močvare, obale rijeka, a povremeno i na travnjacima. Obično izbjegava velika vodena tijela i guste šume, a prilikom gniježđenja posebno izbjegava ljude. Rasprostranjenost joj je šira od bijele rode pa nastanjuje prikladna staništa umjerenog pojasa Euroazije sve do obala Tihog oceana. Raštrkano se gnijezdi i u području od Malawija, Namibije do Južnoafričke republike, a zimuje u Africi i južnoj Aziji. I bijela i crna roda strogo su zaštićene vrste te ih je zabranjeno hvatati, ubijati ili uznemiravati, posebno u vrijeme gniježđenja, podizanja mladih i selidbe, kao ni uzimati jaja, uništavati gnijezda ili oštetiti područja gdje se razmnožavaju i odmaraju.

U Crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Duboševici su primijećeni dugouhi šišmiši (*Plecotus austriacus*) koji su rijetka vrsta šišmiša u Hrvatskoj. Povodom toga odrađen je monitoring šišmiša zajedno sa Danielom Hamidović iz Ministarstva gospodarstva i regionalnog razvoja. Zabilježili smo tragove guana (izmeta) na tavanu i zidovima unutar crkve. U noćnom monitoringu zabilježeno je osam dugouhkih šišmiša (*Plecotus austriacus*) i mnoge druge vrste koje smo primijetili na krovu crkve preko dana. Dugouhi šišmiši su prepoznatljivi po dugim ušima (više od 30 mm), međusobno spojenih na vrhu glave. Nijedna druga vrsta šišmiša u Hrvatskoj nema tolike uši, pa je po tome ovaj rod veoma jednostavno razlikovati. Prepoznavanje je otežano kad šišmiši miruju jer su im u stanju mirovanja uši povijene unatrag i pokrivene krilom tada su slabo uočljive, pa se zamjena sa šišmišima kraćih ušiju može dogoditi. Vrste ovog roda izlijeću razmjerno kasno. Ne lete brzo, ali su veoma spretni što im omogućuje lov u najzatvorenijim šumskim sastojinama, a umjesto eholokacijom služe se isključivo sluhom. Hrane se uglavnom noćnim leptirima, mušicama, sitnim kornjašima, ali i plijenom što ga pokupe izravno s grančica i listova - gusjenicama i paucima. Razlike u hranidbenim navikama ovih vrsta još nisu jasno određene.

Monitoring šišmiša Duboševica

Noć šišmiša u Kopačkom ritu

Javna ustanova za zaštitu prirode u suradnji sa JUPP Kopački rit, Muzejom likovnih umjetnosti Osijek i ZOO vrtom Osijek organizirali su kreativne radionice na temu šišmiša, od crtanja, do pravljenja kućica za šišmiše..

Međunarodni dan rijeke Drave „Tri grada jedna rijeka“

Međunarodni dan rijeke Drave ove se godine na području Osječko-baranjske županije obilježio od 22. do 24. rujna raznovrsnim i atraktivnim programom pod nazivom „Tri grada jedna rijeka“.

Program obilježavanja Dana rijeke Drave započeo je u Velikoj vijećnici na temu „Projekti i izazovi zaštite i održivog razvoja uz rijeku Dravu“ s ciljem predstavljanja projekata koji doprinose očuvanju jedne od posljednjih prirodnih rijeka u Europi, modele održivog razvoja te mogućnosti razvoja turizma uz rijeku Dravu te projekte na području UNESCO rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav.

Projekte su predstavili Osječko-baranjska županija - Upravni odjel za turizam, kulturu i sport, Hrvatske vode, Hrvatske šume, Udruga Zeleni Osijek, Grad Belišće, JU Park prirode Kopački rit i JU za zaštitu prirode Osječko – baranjske županije.

U poslijepodnevним satima na Staroj Dravi u Donjem Miholjcu organizirala se 25. Gradska fišijada, a uz to su posjetitelji mogli uživati u slikarskim radovima na temu rijeke Drave koje su u sklopu Likovne kolonije izložili članovi udruge „Likrob“ iz Donjeg Miholjca. Za zabavni program zadužen je Tamburaški sastav „Kočije“.

U subotu (24 rujna) u Belišću su organizirane brojne prezentacije športsko-ribolovnih udruga održane su brojne radionice i edukacije na temu ribolova i rijeke Drave, vožnja čamcima od Gata do odmorišta Drava, te također vožnja kanuima. Neizostavna je bila i gastro ponuda grah u ćupu, fiš paprikaš, pečena riba i langošice.

U Osijeku je Međunarodni dan rijeke Drave obilježen u Tvrdi kod Vodenih vrata. U sklopu manifestacije posjetitelji su mogli obići izložbu fotografija "Živjeti s Dravom" u Galeriji Waldinger i glasati za najbolju fotografiju, Muzej likovnih umjetnosti održao je radionicu na temu "kreirati svoju majicu" s motivima rijeke Drave, djeca su saznala ponešto i o pustarama i sportskim igrama koje su održali Korijeni pustare iz Antunovca. Udruga Moss Art održala je radionicu "Izradi svoj biljni terarij", te glazbeni program za djecu.

Bogatom programu pridružila se i organizacija Športske zajednice Osječko-baranjske županije koja je za četvrtak, 22. rujna organizirala vrtićku biciklijadu na parkiralištu ZOO vrta, radionice na temu "Bicikliram, recikliram / Čuvam Dravu" i "Bonton u sportu", te posjet ZOO vrtu. Ostatak programa Športske zajednice OBŽ posvećen je bicikliranju, pa je uz gradsku biciklijadu u petak, 23. rujna organizirana i centralna biciklijada u subotu, 24. rujna. Start biciklijade bio je u Valpovu u 9 sati, u Belišću u 9.30, u Osijeku u 10, a u Belom Manastiru i Vukovaru u 11 sati. Cilj je Lovački dom Zlatna greda, a sve sudionike i druge posjetitelje od 14 sati zabavljao je poznati osječki pjevač Igor Delač.

Ove godine se XVI. Skup stručnih službi održao u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u hotelu Osmine u Slanom. Domaćin ovogodišnjeg Skupa je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije.

Cilj Skupova stručnih službi je informiranje, razmjena iskustava i edukacija djelatnika stručnih službi radi učinkovitije i ujednačene zaštite, očuvanja i promicanja te održivog korištenja zaštićenih područja a prisustvuju mu predstavnici institucija u Republici Hrvatskoj kojima je djelatnost usko vezana uz zaštitu prirode, a to su djelatnici stručnih službi javnih ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode do županijskih i gradskih javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim dijelovima prirode te predstavnika gradskih i županijskih upravnih odjela nadležnih za poslove zaštite prirode, kao i djelatnici Zavoda za zaštitu okoliša i prirode resornog Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja koji su glavni organizatori ovog stručnog okupljanja.

Sudionici skupa su imali priliku vidjeti i prvi posebni herpetološki rezervat u Republici Hrvatskoj, Lokve u Majkovima smješten u Općini Dubrovačko primorje. Lokve su značajne kao stanište strogo zaštićene vrste, riječne kornjače (*Mauremys rivulata*).

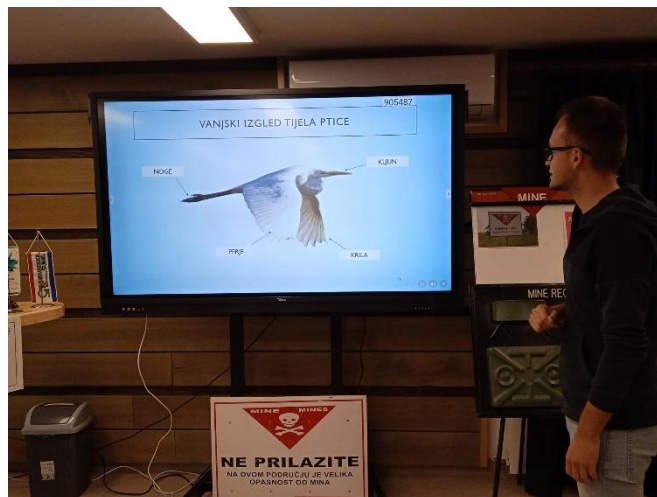
Osim zaštićenih dijelova prirode sudionici Skupa posjetili su i Kuću meda Majkovima, te Solanu u Stonu koja je jedna od tri solane u Hrvatskoj, najstarija je u Europi i moguće na svijetu. Potječe iz 14. stoljeća te je i danas u funkciji, zatim Muzej vinogradarstva i vinarstva Putniković koji je prvi takav muzej u Hrvatskoj. Osim obilazaka zaštićenih dijelova prirode, sudionici Skupa su također imali priliku degustirati i plavog raka (*Callinectes sapidus*) koji je invazivna strana vrsta a ujedno gledati kako se priprema. S obzirom da je riječ o deliciji koju je potrebno uklanjati iz ekosustava, Javna ustanova DNŽ u sklopu projekta CREW – Koordinirano upravljanje močvarnim područjima u prekograničnoj regiji Italija- Hrvatska, provodi zdravstveno ispitivanje mesa plavog raka te se utvrđuju njegove nutritivne vrijednosti.

XVI. Skup stručnih službi u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Svjetski dan ptica selica

U edukacijsko-posjetiteljskom centru Podravlje djelatnici stručne službe JU za zaštitu prirode Osječko-baranjske županije organizirali su Danubeparks volontersku akciju obilježavanja Svjetskog dan ptica selica s ciljem promoviranja volontiranja u zaštićenim područjima. Biolog Tomislav Mandir održao je edukativno predavanje o pticama selicama učenicima OŠ Vladimir Nazor iz Čepina, šumar Dalibor Tonc održao je predavanje o šumama i staništima ptica, a kustosica-pedagoginja Kristina Delalić Vetengl održala je kreativnu radionicu gdje su učenici sami kreirali tisak na majice s motivima ptica.

Plastic Free Zone - Zamislimo život bez plastike

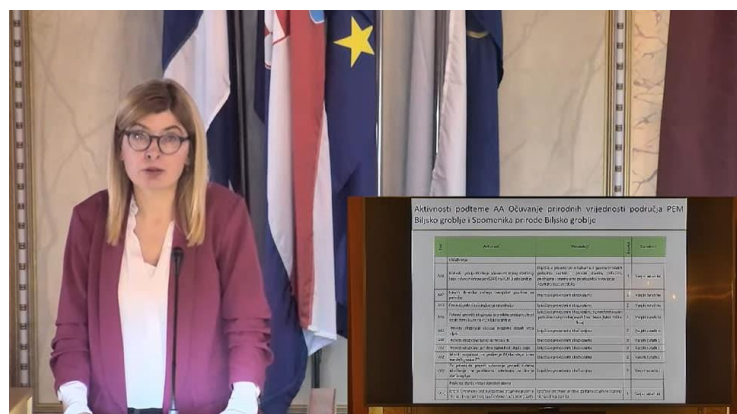
Javna ustanova za zaštitu prirode Osječko-baranjske županije provodi Projekt Plastic Free Zone - Zamislimo život bez plastike" Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Specifični cilj projekta je podupiranje mjera koje doprinose ograničenju korištenja jednokratnih plastičnih proizvoda kao i uklanjanje otpadne plastike i drugih vrsta otpada, u zaštićenim područjima. Kako bi građanima skrenuli pozornost na pravilno odlaganje plastike Javna ustanova za zaštitu prirode Osječko-baranjske županije postavila je informativne ploče i spremnike za odlaganje plastike, koji su jedinstvenog oblika i za sada jedini takvi u Hrvatskoj, po različitim lokacijama u Osječko-baranjskoj županiji.

Javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja područjima ekološke mreže Biljsko groblje, Bistrinci, Petrijevcima i Spomenikom prirode Biljsko groblje

U petak 4.11. u Velikoj vijećnici OBŽ održano je javno izlaganje Prijedloga Plana upravljanja područjima ekološke mreže Biljsko groblje, Bistrinci, Petrijevcima i Spomenikom prirode Biljsko groblje (PU 077).

Plan upravljanja ispred Javne ustanove za zaštitu prirode OBŽ predstavila je Ivana Pavasović, viša savjetnica za stručna pitanja. Javni uvid za ovaj Plan upravljanja traje do 23. studenog do kada zainteresirana javnost može dostaviti svoje komentare i prijedloge.

Danubeparks volonterska akcija

U edukacijsko-posjetiteljskom centru Podravlje održali smo Danubeparks volontersku akciju s ciljem promoviranja volontiranja u zaštićenim područjima. Tema akcije nadovezuje se na prethodu, vezanu s obilježavanjem Svjetskog dana ptica selica te je na poučnoj stazi "Perunika" grupa volontera obavila monitoring ptica. Zabilježeni su mnogobrojni crvendaći, palčiči, sjenice, kosevi, zlatoglavi kraljići, livadne trepteljke, drozdovi i druge vrste. Kako se bliži hladnije vrijeme izrađene su i postavljene 4 hranilice za ptice koje će biti postavljene u posjetiteljskom centru i o kojima će se brinuti djelatnici Hrvatskih šuma. Za sve volontere bilo je predviđano kuhanje graha u ćupu iz Danubeparks kuharice, no zbog lošeg vremena grah je skuhan u kotiču i nije bio ništa manje ukusniji. Zahvaljujemo se svim volonterima koji su sudjelovali u akciji.

Druga dionička radionica u sklopu izrade Plana upravljanja područjem ekološke mreže Lonđa, Glogovica, Breznica

U Slavonskom Brodu održana 2. dionička radionica u sklopu izrade Plana upravljanja područjem ekološke mreže Lonđa, Glogovica, Breznica. Plan upravljanja izrađuju tri županijske javne ustanove za zaštitu prirode (JU PSŽ, JU BPŽ I JU OBŽ) na čijem području se nalaze ovi vodotoci. Na radionici je dionicama predstavljena evaluacija stanja područja tu su kroz rad u grupama predložene aktivnosti koje će javne ustanove provoditi na ovom području ekološke mreže.

Volonterska akcija mreže zaštićenih područja na Dunavu DANUBEPARKS pod nazivom 4th Danube Volunteers Day

DANUBEPARKS asocijacija koja predstavlja mrežu zaštićenih područja na cijelom toku rijeke Dunav, već četvrtu godinu zaredom podupire i financira inicijativu Dunavskih volonterskih dana, u kojoj su pozvani svi članovi ove mreže, ukupno 20 zaštićenih područja u 9 zemalja. Svrha ove inicijative je podizanje svijesti javnosti o zaštiti prirode u dunavskoj regiji uključivanjem šire javnosti u različite aktivnosti koje provode administracije zaštićenih područja. Tema ovogodišnjih Dunavskih volonterskih dana su ključne vrste.

„Suživot s Dabrom“ – radionica u sklopu LIFE BEAVER projekta Prezentacijsko posjetiteljski centar „Tikveš“

Ponovnim naseljavanjem dabra u Posavinu i Podravinu prije 26 godina, vraćena je vrsta koja je nestala krajem 19. stoljeća. Ispuštanjem 85 jedinki, stvorena je inicijalna populacija koja se uspješno prilagodila, razmnožila i proširila. Proširili su se diljem kontinentalne Hrvatske te u dijelovima Bosne i Hercegovine, Srbije, Austrije i Mađarske. Dabrovi su iz Hrvatske doplivali i u Sloveniju - rijekama Savom, Murom, Dravom i Kupom. U obje države danas govorimo o povećanom brojnom stanju dabra. Zbog toga su u projektu LIFE DABAR uključena dva hrvatska partnera: Fakultet šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, te Muzej Ivanić-Grada.

Dabar se, iako ne znajući, u svom djelovanju na vodeni ekosustav ravna prema europskim smjernicama upravljanja okolišem te pridonosi i ciljevima Strategije EU za biološku raznolikost i djeluje u smjeru prilagođavanja klimatskim promjenama.

Neki od ciljeva LIFE BRAVER projekta su obrazovanje i informiranje javnosti.

Razmišljanja o prirodnim/ekološkim utjecajima dabra i njegovog inženjerskog djelovanja u vodenim ekosustavima, dijelit ćemo s najširoj javnosti, a prije svega ćemo se usmjeriti na ciljane skupine koje najviše dolaze u dodir s dabrom: na poljoprivrednike, šumare, vlasnike zemljišta, ribiče i lovce, a pokušat ćemo utjecati i na politiku poljoprivrede, vodoprivrede i općenito upravljanja okolišem.

Podjela Novogodišnjih kalendara „Živjeti s Dravom“ 2023 godine

U Maloj vijećnici Osječko-baranjske županije podijelili smo kalendare autorima fotografija „Živjeti s Dravom“. Dobitnici kalendara čije će fotografije krasiti mjesece u 2023. godini su:

Naslovnica: Tatjana Krstičević

Siječanj: Katarina Arlavi

Veljača: Marina Gernhardt

Ožujak: Dominik Verner

Travanj: Antonio Funjak

Svibanj: Ines Grahovac

Lipanj: Josipa Madjar

Srpanj: Andrea Perković

Kolovoz: Davor Lovrić Jovanović

Rujan: Mario Đurkić

Listopad: Vinko Pejić

Studenj: Josip Stević

Prosinac: Igor Josipović

Božićni tramvaj – "Čarobni svijet biljaka"

Na poziv GPP-a (Gradski prijevoz putnika d.o.o. Osijek) Javna ustanova za zaštitu prirode Osječko-baranjske županije sudjelovala je u radionicama Esseker Expressa, u suradnji s udrugom Moss Art pod temom "Čarobni svijet biljaka" gdje su se učenici upoznavali sa zaštićenim biljkama koje obitavaju na području Osječko-baranjske županije, te saznaju koje su to "božićne biljke" i time su izrađivali svoje vlastito malo čarobno drveće od mahovine.

Završena konferencija projekta Riverside

16. prosinca 2022. godine na završnoj konferenciji u Javnoj ustanovi Virovitičko-podravске županije u Noskovicima sastali su se svi projektni partneri iz Hrvatske i susjedne Mađarske kako bi proslavili završetak još jednog hvale vrijednog Projekta „RIVERSIDE“ kojemu je cilj očuvanje prirodnih vrijednosti UNESCO-ovog rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav na području Hrvatske i Mađarske. Partneri su predstavili svoje aktivnosti i rezultate projekta te zaključili da će ubuduće nastaviti suradnju na projektima.

Nositelj projekta je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravске županije.

Iz Republike Hrvatske još su četiri partnera: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije, Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Osječko-baranjske županije, a iz Mađarske dva: Nacionalni park Dunav-Drava i Županija Zala.

Projekt se financira u sklopu Interreg V-A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014. – 2020., ukupne je vrijednosti 954.250,40 eura, od čega je udio Europske unije 85 %, odnosno 811.112,83 eura.

